

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravnishu prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan zvečer izvenredni medelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele K 35—
četrt leta 650	celo leto naprej K 35—
na mesec 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Izbruh vojne med Nemčijo in Portugalsko

NEMCIJA JE PRETRGALA ODOŠAJE S PORTUGALSKO TER JE NAPOVEDALO VOJNO

Berolin, 9. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Cesarski poslanik v Lisaboni je dobil naročilo, da izroči portugalski vladi obširno izjavo in zahteva svoje akreditivne listine.

Tukajšnjemu portugalskemu poslaniku so bile danes izročene akreditivne listine.

BESEDILO NEMŠKE VOJNE NAPOVEDI.

Oficijelna nemška »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Dne 23. februarja je zasedla portugalska vlada nemške v portugalskih pristaniščih se nahajajoče ladje. Nemški poslanik je proti temu 27. februarja protestiral ter zahteval, da se konfiskacija prekliče. Portugalska vlada je napram javnosti oficijelno izjavljala, da sploh ni prejela nobenega protesta in še le 4. marca je izročil portugalski poslanik v Berlinu nemški vladi noto, ki odklanja nemško zahtevo.

Nemški poslanik v Lisabonu je dobil zato naročilo, da izroči portugalski vladi izjavo, ki pravi:

Od samega izbruha vojne je portugalska vlada grešila proti nevtiralnosti ter podpirala sovražnike Nemčije in v javnih sejah parlamenta je vlada pripuščala najgrše žalitve nemške države. Izjava našteva celo vrsto sovražnih činov, ki jih je zagrešila Portugalska proti Nemčiji doma, zlasti pa v kolonijah. Vsak protest je ostal brezuspešen. Nemčija pa je uvaževala težavni položaj Portugalske in ni izvajala resnejših konsekvenc.

Toda 23. februarja je portugalska vlada, ne da bi se skušala z lastniki pogajati, zasegla vse nemške ladje v portugalskih pristaniščih ter jih je dala vojaško zasesti. Na nemški protest je portugalska vlada odgovorila, da ima pravico zaseči vse vsled

vojne se na Portugalskem nahajajoče tuje blago, v ostalem pa da je postopala v smislu § 2. nemško-portugalske trgovinske pogodbe, ker se je polastila ladij iz nujne gospodarske potrebe in ker bo pozneje plačala primerno odškodnino.

Toda baš citirani § 2. nemško-portugalske pogodbe je kršila portugalska vlada v dvojnem oziru. Prvič dovoljuje ta določba, da se posluži portugalska vlada nemških ladij le v obsegu faktične državne potrebe. Portugalska pa je zasegla mnogo več ladij kakor jih potrebuje, drugič pa predpisuje, da se mora portugalska vlada z lastniki ladij poprej sporazumeti, česar niti poskusila ni.

Celo njeno postopanje torej niti ni drugo, kakor težko kršenje prava in pogodbe. Portugalska je očitno pokazala, da se čuti vazala Anglije, ki podreja vse angleškim interesom in željam. Zasedla je nadalje nemške ladje na način, ki vsebuje nameravano provokacijo. Z nemških ladij je bila sneta nemška zastava in mesto nje razobešeno portugalska zastava z vojnimi praporom. Admirska ladja je streljala pri tem salut.

Cesarska vlada je primorana izvajati izpostojanja portugalske vlade konsekvence ter se smatra v naprej v vojnem stanju s portugalsko vlado.

Nemčija je dala Portugalski oster odgovor na njeno nekvificirano postopanje. Portugalska je nemške, v njenih pristaniščih se nahajajoče ladje pred nekaj dnevi kratkoma konfiscirala ter jih dala — Angliji na razpolago. To je tako očitna sovražnost, da je prekinjenje diplomatskih stikov in napoved vojnega stanja med obema državama le formalno potrdilo dejanskega položaja. — Nedvomno se bo Portugalska vojne tudi aktivno udeležila; njena armada in njena mornarica pa nista niti kvantitativno niti kvalitativno sposobni, nuditi četverozvezi res uspešno pomoč. Portugalec sicer ni slab vojak — saj ima narod veliko vojaško preteklost — toda notranje politične homatije so armado demoralizirale in zlasti uničile duha discipline, neprestane finančne kalamite pa so tudi preprečile, da bi se bila portugalska vojska v zadnjih letih preskrbela z moderno opremo. Armada šteje v mobiliziranem stanju kakih 100.000 mož (morala tudi več), katerim bodo morali pač Angleži dati obleko in orožje, ako jih hočejo resno uporabiti na bojiščih. Tako so portugalski vojaki pravzaprav le angleški rekruti. Portugalsko vojno brodovje obstoji iz nekaj starejših malih križark in topničark ter drugih manjših ladij; celo brodovje ima pomen le za obrežno obrambo.

Pričakovati je v najkrajšem času seveda tudi prekinjenja diplomatskih stikov med Dunajem in Lisabonom.

Nemške ladje na Portugalskem.

Iz Madrida poročajo, da so Nemci od 37 zaplenjenih ladij, namenoma poškodovanih 21. Ostalih 16 ladij so napravili začasno nerabne, ker so dele strojev pometali v reko Tajo, tako da bo treba 3 mesece za popravila.

Avstrijskih ladij Portugalska ni zasegla.

Dunaj, 10. marca. (Kor. urad.) »Fremdenblatt« javlja: Kakor izveemo, Portugalska dosedaj še ni zasegla nobene avstro-ogrsko ladje.

Dvaindvajseta vojna napoved.

Vojna napoved Nemčije Portugalski je 22. v sedanjih vojni

Nemci so zajurilišali fort Vaux

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 9. marca. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 9. marca.

Zapadno bojišče.

Pogosto se je stopnjevalo obojestransko delovanje artilerije do večje živahnosti. Francozi so zopet zavzeli zapadni del jarka pri pristanišču Maison de Champagne, v katerem so se vršili večeraj boji z ročnimi granatami.

Zapadno od Mase pospravljajo naše čete v »Vranjem gozdu« se še nahajajoča gnezda Francozov.

V silajnem nočnem napadu sta zavzela poznanijska rezervna polka 6. in 19. pod vodstvom poveljnika 9. rezervne divizije generala infanterije von Guretzky-Kornitz vas in oklepno utrdbo Vaux ter številine, neposredno sosedne utrdbe na vzhodnem bregu reke, da se ojači zveza naše pozicije južno od Douaumonta s črtami v Woëvru.

V številnih zračnih bojih pri Verdunu, so zmagali naši letalci. Gotovo je, da so zbili tri sovražna letala. Vsa naša letala so se vrnila, več njih hrabrih voditeljev je ranjenih. Izdatno smo obložili sovražne čete zapadno in južno od Verduna z bombami.

Pri napadu neke francoske letalske flotile v trdnjavskem območju Metz, sta bili dve civilni osebi ubiti in več privatnih hiš je bilo poškodovanih. V zračnem boju smo zbili letalo voditelja flotile. Voditelj je vjet. Spremljevalec mrtve.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

8. marca popoldne. V Champagni smo pri napadu v okolici Maison de Champagne zopet zasedli kose jarkov, ki nam jih je bil sovražnik 6. marca iztrgal. Vjeli smo pri tem 85 mož, med njimi 3 častnike ter vplenili 1 strojno puško. Kmalu nato izvršili protinapad na to, od nas zavzeto pozicijo, smo zavrnili. V Argonih je obstreljevala naša artilerija cesto v okolici Montfaucon, kjer

smo konstatirali avtomobilske transporte. Iz okolice Verduna ne poročajo o nobeni izpremibi. Nemci so to noč nadalje obstreljevali naše baterije zapadno od Mase, niso pa izvršili nobene akcije s pehoto. Naše baterije so v tem odseku, kakor tudi vzhodno od Mase, kjer je ogenj od časa do časa prenehal, energično odgovarjale. V Woëvru zelo živahni artilerijski boji. Obstreljevali smo Blanzee in dohode v Fresnes. Sovražni napad na železnico in cesto iz Manheullesa smo z zapornim in infanterijskim ognjem preprečili.

8. marca zvečer. Zapadno od Mase je poskusil sovražnik čez dan po silnem obstreljevanju iznova prodirati. Z močnimi silami na naše pozicije pri Bethincourt izvršeni napad smo odbili. Naš protinapad na »Vranji gozd«, v kateri so bili Nemci vdrlji, je vrgel sovražnika iz večjega dela gozda, katerega ima samo nekaj vzhodnih delov zasedenega. Pri Douaumontu so Nemci brezuspešno poskušali, napasti naše črte vzhodno od forta. Po infanterijskem boju se je posrečilo sovražniku, zopet zasedi Hardaumont, ki smo jim jo bili iztrgali. Neka naša obstreljevalna letalska flotila, 16 letal, je vrgla 104 bombe raznega kalibra na kolodvor Metz - Sablon, kjer so videli letalci več vlakov. Projektili so dobro zadeli. Neka sovražna letalska flotila je skušala naša letala pregnati, ki pa so se vrnila vsa razen eno, ki se je moralo zaradi poškodb spustiti na tla.

ZAVZETJE OKLOPNE UTRDBE VAUX.

Kakor je bilo pričakovati, je bila pavza v bojih pri Verdunu namenjena le novim pripravam Nemcev za silen uničujoč in odločen sunek. Obširno uradno poročilo ne potrebuje nobenega komentarja. Samo 2 in pol kilometra južno - vzhodno od Douaumonta leži utrdba Vaux na robu gorovja Cotes Loraines ter zapira pot iz Etainu v Woëvru in Verdun na levi strani glavne ceste. Ne prestane, silno močne baterijske pozicije, so vezale ta fort s fortom Douaumontom. Na tej strani so se

LISTEK.

Zločin v Orcivalu.

Francoski spisal E. Gaborian.
(Dalje.)

»Ničesar nisem vedel in se do tistega dne sploh nisem za grofa zanimal. A čim sem izvedel, da snubi Lavrencijo, sem mu posvetil svojo pozornost. Nadzoroval vsa in vohunil za njim, kakor da je osumljen kakega zločina. Najel sem ljudi, da so ga zalezovali in vozil sem se v Pariz, kjer sem zasledoval vsako njegovo stopinjo. Tako sem počasi izvedel vso njegovo preteklost in vse, tudi največje njegove skrivnosti.«

»A zakaj niste tega nikomur povedali, zakaj ste o tem molčali?«

»Govoriti nisem smel. Prvič bi mi ne bil nihče verjel, drugič bi se bili vsi iz mene norca delali, češ, da sem jaz, sivolas stariček, tako zaljubljen v Lavrencijo, da ji hočem pokvariti dobro partijo. Toda grofa sem sovražil in prepričan sem bil, da spravi Lavrencijo v nesrečo. Kako

sem se potem razveselil, ko sem izvedel, da se poroči grof s Sauvresyjevo vdovo! Lavrencija je rešena, je vriskalo moje srce, ki ni moglo poimeti, da je Lavrencija zdaj šele prav pogubljena. Nekaj časa potem sem zasačil grofa, ko je čez ograjo splezal na županov vrt. Čakal sem nanj, da bi ga prijel, a ni ga bilo vso noč.«

Oče Plantat je zahteval in si z rokama zakril obraz. Šele čez nekaj časa je mogel zopet govoriti:

»Kaj se je potem zgodilo, vam je itak znano.«

»A vendar bi radi tega človeka obvarovali zaslužene kazni?«

»Kaj meni za Tremorela! Naj pobegne ali naj ga obesijo! Meni je le za dekle.«

Lavrencija vendar ni sokriva njegovega zločina. Vse kaže, da niti ne sluti, kaj je njen ljubimec vse zakrivil in da je končno še umoril svojo lastno ženo.«

»Vem, da je Lavrencija samo žrtev grofa Tremorela. A če pride Tremorel pred sodišče, bojo njo ali tudi obtožili, ali jo vsaj pokličejo za pričo. In kdo ve, če si ne reče sodišče: Lavrencija, zaljubljena v Tremorela, je gotovo sovražila Tremorelovo ženo. Vsak preiskovalni sodnik mora tako misliti. Zato vas vprašam: ali je mogoče to stvar do-

gnati tako, da bi Lavrencija ne bila nič vanje zapletena?«

»Mogoče!«

»Vi me hočete le v zmojo spraviti, gospod Lecoq, toda jaz sem sam jurist in vem, če bo Tremorel postavljen pred sodišče, zadene ravno ta usoda tudi Lavrencijo. A jaz jo ljubim. Priznavam to zdaj brez ovinkov, da spoznate, kako sem nesrečen. Lavrencijo ljubim iz vse duše, dasi je onečaščena; ljubim jo bolj, kakor kdaj poprej; zakaj, doslej sem jo ljubil, ne da bi smel kaj upati ...«

Oče Plantat se je sam ustrašil svojih besed in je hitro umolknil ter povesil oči.

»Povedali ste mi dovolj,« je ostro rekel detektiv. »Sicer pa nikar ne mislite, da se dam jaz podkupiti. In vi ste me hoteli podkupiti, le nikar nič ne tajite. Kar želite, da naj storim, to sega v moje službene dolžnosti. Moja dolžnost je, da izsledim Tremorela in ga izročim sodišču. A poskusiti hočem vendar, da storim, kar je mogoče po vaši želji ...«

»O, gospod Lecoq!«

»Le nikar se ne vdajajte praznim upanjem, kajti le ena pot je, po kateri je mogoče, ugoditi vaši želji, a če se bo dalo kaj opraviti, to je bolj odvisno od grofa Tremorela in od go-

spodične Lavrencije, kakor od naju. Ali je Lavrencija energična dama?«

»O, da!«

»Potem upajva! A kaj, če bi sodišče na gradu Valenillu vendar našlo Sauvresyjevo spis, ki ga grof Tremorel ni mogel najti?«

»Sodišče ne bo tega spisa našlo,« je odločno izjavil oče Plantat. »Povem vam zdaj vse. Dan potem, ko sem grofa zasačil, da je pri Lavrenciji prenočil, sem odprl zavitek meni v varstvo izročene spisa.«

»Saj ste ta spis vendar izročili grofici Berti.«

»Seveda, toda, zdi se mi, da je Berta slutila, kaka usoda jo čaka. Kakih štirinajst dni, predno je bila umorjena, mi je vrnila spis, ki ga je bila skrbno izpopolnila, češ, naj zločim pečat in naj spis prečitam ter potem storim, kar se mi zdi, če bi ona nasilne smrti umrla.«

»A zakaj mi niste tega že prej povedali?« se je razhudil detektiv. »Zadrževala me je ljubezen do Lavrencije.«

Plantat in Lecoq sta se oba zamislila. Plantat bi bil rad vprašal, kako si misli detektiv, da bi bilo mogoče Lavrencijo obvarovati, a ni si upal siliti v Lecoqa, ki je zamišljen zrl na mizo in mehanično risal fantastične podobe na papir.

»Že dve je ura,« je naenkrat vzkliknil detektiv. »Zdaj bi moral biti že pri gospe Charmanovi, da pri njej poiščem, kje je Jenny Fancy. Glede grofa se pomeniva pozneje.«

»Vi še upate ...?«

»Gotovo! Sicer je pa v našem poklicu hitrost prva stvar.«

Detektiv je v naglici spisal kratko pismo in zapiraje zavitek, je rekel:

»Naročil sem policijskemu poročniku, naj me počaka s šestimi možmi na oglu ulice Lamartine. Od tam ni več daleč do stanovanja gospe Charmanove, ne do pribežališča grofa Tremorela. Ta namreč stanuje v okraju Notre Dame de Lorette.«

»Iz česa pa to sklepate?«

»Gospodična Lavrencija je šla, zapustivši stanovanje svoje tete, brez dvoma naravnost v Tremorelovo pribežališče. Tam je spisala svojim staršem poslano pismo. Naravno je, da ga je oddala pri najbližji pošti. Oddala ga je na poštnem uradu Saint Lazare, torej mora biti tam kje Tremorelovo pribežališče.«

Pismo je bilo odposlano in detektiv je z očetom Plantatom odšel. V kratki razdalji jima je sledil civilno oblečen redar.

(Dalje prihodnjik.)

torej Nemci približali Verdunu na 5 kilometrov ter imajo pred seboj razen nekaterih baterij samo še forta Souville in St. Michel, prvi 4, drugi 2 kilometra od Verduna proti severo - vzhodu. Dasiravno pravi nemško poročilo samo, da se je fronta izravnala, nam kaže pogled na zemljevid, da gre tu za velik vojaški uspeh, ki ne obstoja v poglavitem v tem, da so Nemci zavzeli utrdbo, marveč v dejstvu, da so prišli iz dolinskih pozicij na vrhove, ki obvladajo vso okolico. Zlasti velja to tudi za dva glavna zaporna forta ob cesti Etain - Verdun, in sicer fort Tannet in fort Moulainville.

Francosko poročilo govori že o silnem obstreljevanju pokrajine zapadno od Manheulles in Fresnesa, tako da je tudi druga velika cesta z vzhoda v Verdun nočno ogrožena.

Obroč pri Verdunu se z vzhoda vedno bolj približuje mestu samemu ter se s severa vedno bolj zožuje.

Nasproti tem najnovejšim uspehom nemškega orožja, izgubljajo vsi drugi boji na francoski fronti na interesu.

Beg iz Verduna.

V Verdunu samem ni več nobene civilista. Vsi so zapustili trdnjavo mesto. Neki begunec iz Verduna poroča, da je prva granata padla v bližini mesta v ponedeljek in kmalu so ji sledile druge. Šele zvečer je obstreljevanje nekoliko poleгло. Prebivalstvo se je skrilo v kleti, da bi bilo vsaj nekoliko na varnem pred krogami. Zvečer se je naznanilo prebivalstvu, da bo moralo zapustiti mesto, in sicer vsi, brez izjeme. To je povzročilo veliko razburjenost. Vse je začelo zbirati najpotrebnejše in bežalo iz mesta, kjer so bili pripravljeni vlaki. Za nami pa neprestano grmenje topov. Nekaj prebivalcev ni hotelo zapustiti mesta ter se je skrilo v najgloblje kleti, spoznali pa so, da bodo morali gladi umreti ter so se odločili, da zapuste tudi oni mesto. To je bilo v petek zjutraj. In danes ni v mestu nobene civilnega prebivalca več.

Vzmemirjenost v Parizu.

Še niso dospela zadnja poročila v Pariz in vendar slutijo tam, da se bliža katastrofa. Tudi v Parizu vedo, da prihajajo nemški topovi vedno bližje in bližje in da se obroč okrog Verduna od dne do dne zožuje. Skoro vsi vodilni listi glavnega mesta pripravljajo sedaj javnost že na možnost, da bodo Francozi opustili Verdun. Baje je pričakovati v tem slučaju v parlamentu viharja, zlasti ker se je Clemenceau odločil za odločilni sunek sovražnemu kabinetu Briand.

»Temps« pravi, da je položaj pri Verdunu v toliko pomirljiv, ker daje okolica Verduna braniteljem mnogo naravnih in umetnih sredstev za obrambo. »Matin« vpraša že bolj jasno, ali je bil napad Nemcev na Verdun le epizoda, ali pa začetek razširjenega napadne fronte. — »L'Information« naglašja, da nemški načrt še nikakor ni v polnem obsegu izveden, dasiravno je bilo pričakovati, da se Nemci ne bodo zadovoljili samo z majhnim uspehom. — »Petit Journal« upa, da je francosko armadno vodstvo že prej spoznalo, da zbirajo Nemci čete ter pričakuje ob braniteljev, da bo napadalec ob njih živi steni izkrmel. — »Petit Parisien« imenuje uspešne nemške sunke pri Forgesu in kot 265 »neljubno presenetanje« ter upa z gotovostjo, da bodo Francozi svoje napake popravili.

V Besançonu in Dijonu so izpraznili Francozi vse lazarete za ranjene izpred Verduna. Francoska vzhodna železnica je še vedno zaprta za vsak promet. Civilno prebivalstvo zapuša tudi mesto Clermont.

Razpoloženje v Berlinu.

Zadnje poročilo armadnega vodstva je izzvalo v Berlinu nepopisno radost. Sicer je bila javnost pripravljena na poročilo o novi zmagi, tako velikega uspeha pa vendar ni nihče pričakoval. Z zaupanjem zre sedaj vse prebivalstvo v razvijajoče se dogodke ter je prepričano, da bo armadno vodstvo tudi nadalje vedelo zmagovati.

Pavza v ofenzivah.

Preko Ženeve: Poveljnik Civrieux popisuje v »La Presse« silno porabo municije pri obeh artiljerijah. V ofenzivi mora nastopiti pavza, ker se izstrelili na nekaterih delih sektorja Verdun na uro po 25.000 težkih bomb. Glede sile bombardiranja je bila sedanja faza nedosežena.

Gallieni gre.

Iz Berna poročajo, da je podal francoski vojni minister Gallieni demisijsko baje iz zdravstvenih razlogov. »Secolo« pravi, da namerava Gallieni samo začasno odstopiti, češ, da ima rešiti silno važno nalogo zunaj svojega sedanjega območja.

Francoske in angleške izgube.

Vojni minister Gallieni je sporočil v seji vojnega odseka, da so znašale francoske izgube do marca 800.000 mrtvih, 1.400.000 ranjenih, med njimi 400.000 težko ranjenih in 360.000 vjetih. Vse izgube so znašale 2.560.000 mož. Angleži pa so izgubili v istem času samo 600.000 mož. Poročilo vojnega ministra je napravilo naravnost uničujoč vtisk. Razmerje med francoskimi in angleškimi izgubami je 4¹/₂ : 1.

Ojačenje angleško - francoske armade.

Iz Londona poročajo: Angleški vojni urad skuša dobiti novih sredstev za ojačenje vojnega sile angleške armade. Baje nameravajo v najkrajšem času razširiti brambno dolžnost na 41 do 45 letne.

Iz Pariza poročajo, da odredbe vojnega ministra glede nabora letnika 1916 še niso neposredno pričakovati, pač pa se morajo moški teh letnikov do 1. oktobra vrniti na Francosko, če se nahajajo v inozemstvu.

Angleška vojska.

Proračun za angleško armado računa z moštvo 4 milijonov mož.

Nemški državni proračun.

Nemški državni proračun za leto 1916 konča v rednih izdatkih in prejemkih s 3.659.261.939 mark, kar

pomeni za 336.180.506 mark več, kakor lani. Proračun upošteva vojni davek za 1/2 leta s 480 milijoni mark. Dohodki iz kolkov za čke 2 milijona, brambni donos 327.740.881 mark, kakor lani. Izredni proračun ne izkazuje več 30 milijard mark iz lanskega leta za vojne izdatke. Ostane izdatkov 99.213.530 mark in dohodkov 87.507.853 mark, tako da je 11.705.677 mark pokriti s posojilom.

100 »Zeppelinov«.

Iz nekega nevtralnega lista po-snamejo na Dunaju, da ima Nemčija nad 100 »Zeppelinov« ter »Parcevali« niti všteti niso.

Angleži v nemških kolonijah.

Bonar Law je konstatiral v angleški poslanski zbornici, da so Angleži zasedli 750.000 štirjaških milj nemških kolonij, in sicer v Jugozapadni Afriki 322.450, v Kamerunu 300.000, Togu 33.700, Samoi 660, Upolu 340, na Kaiser Wilhelm'slandu in na otokih Tihega oceana 70.000, v Bismarckovem arhipelu 22.640, na Karolinah, Palanskih, Marijskih in Marschallovih otokih 1000 in v Kiavčovu 200 štirjaških milj.

Boji v angleški Vzhodni Afriki.

Reuter poroča, da so Angleži od 17. do 31. januarja v Vzhodni Afriki zavrnili pri Dvenkubi, Mvrelu, Mbyuni in Senegalih več nemških napadov.

Vojna z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglašja:

Italijansko bojišče.

Na jugozapadni fronti je bojevanje vsled vremena še vedno zelo omejeno. Le v odseku Col di Lana in na Sv. Mihaelu je prišlo večeraj do živahnih artiljerijskih bojev.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

6. marca. Nikakih posebnih dogodkov na vsej fronti.

7. marca. Na vsej fronti so se vršile samo živahne akcije artiljerije in malih oddelkov.

Naši pomorski letalci nad Ankono.

Dunaj, 7. marca. Zračni napad naših hrabrih pomorskih letalcev na Ankono je imel velik učinek; vojaške objekte so z uspehom obstreljevali in tudi drugače napravili v mestu veliko škodo. Napad se je izvršil popoldne. Skupino so opazili že poprej, vsled česar je bil dohod naših letalcev signaliziran s strelji. Ko so se pojavili naši letalci nad Ankono, so jih začeli obstreljevati branilni topovi, ali naši letalci so brez strahu metali bombe na vojaške naprave in zgradbe in po srečno dovršenem delu so se vrnili nepoškodovani kljub najhujšemu obstreljevanju.

Pred velikimi dogodki?

»Lokalanzeiger« poroča iz Lugana, da dohod italijanskega kralja v Rim je v zvezi z dogodki velikega nacionalnega pomena, tako da so lamentarične zmedenosti povsem stranskega pomena. Ti dogodki kaj kmalu zajamejo javnost, da se bo z njimi pečala.

Angleško poveljstvo v Italiji.

»Ruskoje Slovo« poroča iz Rima, da je bilo italijanskemu vrhovnemu brodnemu poveljstvu, ki je podrejeno vojvodi Abruzzemu, pridrženo novo angleško poveljstvo, določeno za albansko bojišče. Angleška vojaška misija pod vodstvom majorja Tailorja je že dospela v Rim in prevzela svoje funkcije.

Italijanski parlament.

Curih, 9. marca. V včerajšnji seji italijanskega parlamenta se je pričelo razpravljanje proračuna stavbinskega ministrstva. Priglasenih je bilo 49 govornikov, izmed teh jih je podalo šest krajevne želje. Ministrski predsednik Salandra je izjavil, da se bo razpravljalo te tri predloge in druge slično vsebino prihodnji ponedeljek in v nastopnih sedanj. Minister Ciuffelli je priznal, da železniške nesreče se dogajajo dejansko vsled nemarnosti in nepaznosti. Odredil je strožje nadziranje zlasti vojaških vlakov, nekaj krivcev je dal zapreti. Ne sme pa se radi tega metati krivdo na ves železniški personal.

Proč s parlamentom!

»Popolo d'Italia« poziva Salandra, naj zapodi poslance domov in z železno disciplino in neuklonljivo politiko naj organizira zmago Italije. Italijanski kralj je dospel v Rim zbog razmer v zbornici, zbog hujkanja proti zbornici, zbog odstopa Zupellijevega in važnih vojaških reči. Opraviti ima dovolj, če pa tudi res kaj opravi, je veliko vprašanje. Hudo je bojno polje, skrajno nevarni postajajo notranji spori.

Ministrska kriza v Italiji?

Lugano, 9. marca. Italijanski kralj je včeraj zjutraj sprejel ministra zunanjih del Sonnina v enourni avdijenci. Na to je imel Sonnino posvetovanje z vojnim in z mornaričnim ministrom, na kar so šli vsi trije k ministrskemu predsedniku Salandri, kamor so prišli tudi ministri Cavasola, Orlando in Martini. Minister Barzilaj, ki je bil baje tudi pričakovan, se posvetovanja ni udeležil. Kralj je dalje prejel predsednika poslanske zbornice Marcoro, ki ga je sprejel zbornični generalni tajnik, zborničnega detana Bosellija in ministrskega predsednika Salandra. Z ozirom na kraljevo potovanje v Rim, domnevajo parlamentarni krogi in časopisi, da se neposredno pripravljajo delna ali popolna ministrska kriza. Vzlic glasovanja, pri katerem so bili vladni predlogi sprejeti, se z mnogih strani ministrska kriza živahno odobrava, zlasti na levi. Doselej pa še nič ne kaže, da se ministrska kriza zanesljivo zgodi.

Odstop Italijanskega vojnega ministra?

Poroča se, da namerava italijanski vojni minister Zupelli odstopiti. Ko mu je polanec Gallenga izročil neko spomenico, mu je odvrgel Zupelli, da se bo s to stvarjo pečal njegov naslednik. »Popolo d'Italia« navaja že vrsto mož, ki bi prišli v poštvo za Zupellijevo nasledstvo in sicer so ti kandidatje: Sonnino, Boselli, Tittoni, Luzatti in Marcora, najbolj prihaja v poštev Marcora. »Italie« pa meni, da bo naslednik Zupellijevega general Alfieri, ki zapusti svoje sedanje mesto zbog vedno ostrejšega konflikta s Cadorno.

Salandra mora ostati.

»Avanti« pravi, da je Salandra v zbornici storil, kar mu je bilo mogoče, samo da bi ga zbornica poslala domov, ali kar je hotel doseči, tega ni dosegel, marveč zbornica ga je znova vpregla v jarem in priklenila na ministrstvo. To je bila komedija, kakršne si smejeje ne mogoče misliti na dan pusta. Vrhunec je dosegla komedija, ko je Giolittijanc Schanzer Salandrove teorije o predpravicah krone pobil in izjavil, da on in njegovi prijatelji ne morejo biti edini s Salandro in da niso njegova mnenja in ne delijo njegovih čustev, ali iz ozirov na vojno da bodo glasovali za to ministrstvo. Salandra je čutil potrebo, umakniti se, ali kako to doseči, ko mu pa izrečejo v taki množini zaupanje. Ogromno in težko je to zaupanje.

(Oklic na italijanski proletarijat.)

Socialistična stranka je izdala na rdečem papirju tiskan oklic na

milansko delavstvo, v katerem govorijo o napadu avstro - ogrskih letalcev opozarja delavstvo, da novih bojev ne vzroča avstrijsko barbarstvo, marveč barbarstvo irredentizma. Naj je pričel vojno ta ali oni, interesi Italijanov niso bili kršeni. Samogoltni veliki kapital najemlje vlado, da žene proletarce v tisočih na morišče. Italiji se ne posreči, doseči v tej vojni kak vojaški uspeh. Doselej je imela samo velikanske izgube. Vojna uničuje Italijo finančno in gospodarsko. Vlada se je izkazala nevredno svojega častnega mesta, od parlamenta pa tudi ni ničesar pričakovati, kajti poslanci niso nič boljši od vlade. Ljudstvo samo mora nastopiti, da si izvojuje zmago. Vzbudi se, italijanski proletarijat, kajti ni ti potisnilo orožja v roko ljudstvu Avstro - Ogrske, marveč italijanski velekapital. Moč je v množini in množina naj si sama določi svoje usode. Podpisovati vojno posojilo je greh, kajti posojilo pomaga, da se bo klanje nadaljevalo. Oklic gre med delavstvom od roke do roke.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Italijanski listi hvalijo velikanski uspeh vojnega posojila, ki je dalo 2900 milijonov morajo pa priznati, da je od tega vplačanih 600 v zakladnih papirjih in vrednostih prejšnjega posojila, tako da se rezultat znižuje na 2300. Od te svote je Milan sam podpisal jedno milijardo, tako da ostane za drugo Italijo in koloniste 1300 milijonov, torej je rezultat prav klavrn.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglašja:

Rusko bojišče.

* Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 9. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 9. marca.

Balkansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijanska defenziva v Albaniji.

Poročila, došla v Atene, zatrjujejo, da je italijansko armadno vodstvo na izrecno željo četverozeve sklenilo, da bo branilo na vsak način visoko planoto. Musatta v Albaniji proti četam centralnih držav. Navzočnost Essadova v Franciji je v zvezi z dotičnimi razpravami s francoskim vojnim vodstvom, ki vztraja tem, da se mora Esad vrniti v Albanijo in se udeležiti obrambe skupno z italijanskimi četami.

Valona.

Iz Milana poročajo, da od nedelje dalje prevažajo iz Valone nevojaško prebivalstvo v Brindisi in Bari.

Nova imena albanskih kraljev.

Iz vojnega časnarskega stana poročajo: Albanski kralji se bodo v bodoče imenovali albansko in ne kakor povečini dosedaj italijansko. Skader (Skutari) bo Škodri, Sv. Ivan Meduvanski bo Henjin, Lješ (Alessio) bo Teš, Drač (Durazzo) Durc, Peč (Ipek) pa Pej.

Četverozeve prične z ofenzivo pred Solunom?

Iz Pariza poročajo: General Sarrail je dobil naročilo, da prične z ofenzivo.

Srbske čete na Halkidiki.

Iz Pariza poročajo: Dne 15. marca odide prva srbska brigada iz Krfa na Halkidiki, njej bodo brez odloga sledile ostale srbske čete. Srbi bodo tvorili pred Solunom posebno enoto. General Bojović bo skupno z generalom Sarrailom določil pozicije, katere zasedejo Srbi na solunski fronti.

Velik vojninski proces na Bolgarskem.

Iz Sofije javljajo, da je tam večer pričel velik vojninski proces. Spionaze so obtoženi: bivši sofijski podžupan major v rez. Zelenejgorov, bivši poslanec Spisarevski, glavni urednik bivše rusofilske »Bolgarie« Siljanov ter kapitana bolgarske trgovske mornarice Prutkov in Saharov, ki sta rojena Rusi.

Zakaj Romanija ne utrjuje svoje meje proti Rusiji.

Iz Bukarešte poročajo: »Steagul« objavlja izjavo ministrskega

predsednika Bratiana, ki jo je ta baje podal v krogu svojih prijateljev. Bratianu je dejal: Naša politika je neizpremenjena. Mi smo in ostanemo nevtralni. Ako nekateri izvajajo gotove sklepe iz dejstva, da utrjujemo meje ob Prutu, potem ne vedo, da se nahaja naša obrambna črta na fronti Fokešany - Galac. Prut nima tistega pomena, kakor Donava ali pa Karpati.

Vojna z Rusijo.

ODBITI RUSKI SUNKI.

Berolin, 9. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 9. marca.

Vzhodno bojišče.

Ruski sunki proti pozicijam naših prednjih straž niso imeli nikler uspeha. Kakor poročajo naknadno, je neki naš zrakoplov v noči na 8. marca napadel železniške naprave ob progi v Minsk ter sovražne čete v Minsku.

Vrhovno armadno vodstvo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglašja:

Jugovzhodno bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

RUSKO URADNO POROČILO.

6. marca. V odseku pri Rigi ob jezeru Babit je razdejala naša artiljerija dele sovražnih jarkov. Vzhodno od Fridrihstata smo opazili tudi dobre artiljerijske učinke. Pri Jakobstatu, severovzhodno od Vesna, 10 km jugozapadno od Livenhofa, je razpršila naša artiljerija neko nemško pehotno kolono. Nemške patrulje, ki so prodrle do naših pozicij med Oldevnejo, Susej, potok pri Suseju in Malim, zapadno od Livenhofa, je naš infanterijski ogenj pregnal. V poziciji okrog Dvinska pri Ilukstu traja boj za neko jamo.

Boji na morju.

NEMŠKO BRODOVJE V SEVERNEM MORJU.

Iz Haaga poročajo: Neko nemško brodovje, obstoječe iz 25 torpednih lovcev in malih križark ter več velikih bojnih ladij, je plulo, kakor poroča neki ribiški parnik iz Scheveninga, 35 milj severozapadno od Ymudna ter izpraševalo o oddaljenosti angleških ladij. Nekaj ur pozneje je opazil ribiški parnik neko angleško brodovje 15 križark na istem mestu.

Italijanska straža ob Adriji.

V »Petit Parisien« nasvetuje bivši mornariški minister Lavedan, govoreč o vojnem položaju na Adriji: Avstro - ogrsko in nemško brodovje mora biti na vsak način preganjan iz Adrije. V ta namen naj Italijani stoji na straži pri Otrantu in naj ogrožajo obrežno pot neprestano z ognjem s svojega brodovja.

Angleški monitorji in dreadnoughti.

Minister Balfour je angleški zbornici razložil, da se je gradba dreadnoughtov zakasnila, zlasti ker je bilo bolj važno, graditi monitorje in ker so za monitorje tudi uporabili topove, namenjene za dreadnoughte.

»Möwe« in angleška blokada.

»Manchester Guardian« piše: »Möwe« je prva nemška ladja, ki je dvakrat pretrgala zelo efektivno angleško blokada, enkrat ko je odplula, drugič, ko se je vrnila. Uničila je 50.000 do 60.000 ton prostora. Z ozirom na blago, ki bi je bile mogle te ladje vpljati tekom enega leta, je oškodovan angleški uvoz za 1%. Pomanjkanje ladij in prostornine ladij je zelo resna stvar, zato je nespametno, če kdo premizko ceni križarjenje »Möwe«.

Brazilija in nemške ladje.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona: Brazilsko - argentinski sindikat je začel pogajanja za nakup, v pristanišču Montevideo ležečih 8 parnikov proge iz Hamburga v Južno Ameriko ter se je obrnil za dovoljenje na Angleško.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

9. marca. Z raznih front ni dospelo nobeno poročilo, ki bi poročalo o bistveni izpremembi položaja.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

6. marca. Naše čete so se izkrcale pod zaščito močnega ognja bro-

dovja ter zasedle v noči na 4. marec Atino ob obali Črnega morja (100 kilometrov vzhodno od Trapezunta) ter prisilile Turke s hitrim sunkom proti jugu, da so zapustili svoje pozicije. V tem boju smo vneli 2 častnika in 280 mož ter vplenili 2 topa in artiljerijsko in infanterijsko municijo. Na zasledovanju so naši oddelki zasedli 5. marca zjutraj vas Mapavro, vzhodno od Trapezunta med Allimo in Rizejem (65 km vzhodno od Trapezunta).

Spor med Ameriko in Nemčijo.

Nova nemška spomenica o podmorski vojni.

Reuter poroča 8. marca iz Washingtona: Nemški veleposlanik Graf Bernstorff je izročil državnemu tajniku Lansingu novo obširno spomenico o vprašanju podmorskih čolnov. Spomenica se pritožuje, da zlorablja Anglija stališče Amerike in da za-ukazuje svojim oboroženim trgovskim ladjam, naj nemške podmorske čolne napadajo. Spomenica priznava, da v veljavni mednarodni pravu ni nikakih predpisov glede postopanja podmorskih čolnov in izjavlja, da je Nemčija pripravljena postopati v podmorski vojni po splošnih predpisih mednarodnega prava, ako jih bo tudi Anglija respektirala.

Wolfvoff urad pripominja: Graf Bernstorff je te dni res izročil ameriški vladi obširno spomenico, ki vsebuje pregled dosedanjega razvoja podmorske vojne in tozadevnih pogajanj med Nemčijo in Ameriko. Spomenica pa ne vsebuje nikakih novih predlogov.

Pomen dogodkov v ameriški zbornici reprezentantov.

Wolfvoff poročevalec javlja iz Novega Jorka: »Eveningpost« označuje pomen glasovanja v zbornici reprezentantov tako-le: Glasovanje v zbornici je dvoumen odgovor na predsednikovo željo. Glasovanje ne pomeni, da se je kongres odrekel svojemu vplivu na zunanjo politiko, ali pa pravici nastopiti proti temu, da bi se Amerika zapletla v vojno. Glasovanje je morda poskus odstraniti zadrege in intrige, ki pohajajo iz germanofilskih in Wilsonu sovražnih krogov. Votum reprezentantov se lahko smatra v inozemstvu za zagnano Wilsonu, toda ta votum gotovo ne odgovarja pravim nazorom zbornice, katere 2/3 ste že vedno proti temu, da bi se Amerikanci vozili na oboroženih parnikih. Seveda če bi se bilo v svarilni resoluciji sami glasovali, bi bila najbrž tudi prodaja, toda vlada bi bila imela tako majhno večino, da bi napravila njena zmaga na tuje vlade skoraj vtis poraza.

Akoravno je predsednik Wilson zahteval, da se naj glasuje o stvari sami (o svarilni resoluciji), je lahko srečen, da je dosegel tako glasovanje, akoravno je napravilo na zunaj vtis zmedenosti.

Wilson bo nadaljeval svojo politiko.

Londonska »Times« javljajo 8. marca iz Washingtona: Predsednikova zmaga v kongresu bo po mnenju časopisja omogočila vladi, da nadaljuje svojo politiko, ne da bi nalezela na težkoče. Ni nikakega poudarka smatrati, da bi krenila zunanja politika Združenih držav v drugo smer kakor lani. To domnevanje temelji na teoriji, da želi ameriški narod mir in da se bo varoval nevarnih zapletov. Ako pa bi Nemčija torpedirala neoboroženo trgovsko ladjo ali izvršila kako drugo v nebo vpijoče dejanje, potem bi bila vojna prav blizu.

Anglija in Amerika.

Iz Haaga: Sir Edward Grey je uradno naznanil ameriški vladi, da Anglija ne bo trpela, da bi Amerika izdala svarilo, da se Amerikanci ne smejo voziti na angleških osebnih parnikih. Ameriška vlada tudi ne sme odrekati trgovskim ladjam pravice, da ukrenejo vse potrebno za samoobrambo.

Hrvatski sabor.

Vojno zasedanje hrvatskega sabora je bilo včeraj 9. t. m. zaključeno. V tej seji je bilo naznanjeno, da je cesar sankcioniral zakon o novem grbu, na kar je sabor sprejel zakon o premembi konkurznega reda, potrebnega vsled ustanovitve centrale denarnih zavodov v Budimpešti. Ban baron Skerlec je na to izročil predsedniku Najvišji reskript, s katerim je odgodeno zasedanje sabora.

Vesti iz primorskih dežel.

O Gorici se sedaj obilo piše, obeta in predlaga. Inženir Piazza nasvetuje v »Lavoratore«, da se mora Gorici ohraniti tudi v bodoče karakteristiko vrtnega mesta, ali v tem pogledu treba storiti še več in to karakteristiko še povečati in zato nasvetuje, naj se v južnem delu mesta, to je med mestom in črto državne železnice v predmestjih Frata in Podturen napravi omrežje cest, tako da se teren razdeli v toliko malih vrtov s hišami in vilami, kolikor je jih je mogoče postaviti na tej livadi, polni zelenja in solnca. Potem nasvetuje odtod glavno cesto s primernim odrusenjem hriba krog gradu naravnost na Travnik izvedeno. Tako bi imela tudi Gorica svojo mestno galerijo. Piazza misli, da more potati Gorica »pensionopolis« za Primorje, kakor je Gradec za Štajersko.

V ruskem vjetništvu se nahaja Ivan Žnidarčič, vojak domačega pešpolka, rojen 1891. Poročilo naznanja, da je bil v evakuacijski bolnici št. 15. v Moskvi. Za rojstni kraj je navedena Gorica, ali Gorico navajajo tudi za gorško okolico.

Kdor kaj ve, kje se nahaja Franc Legiša iz Medvedjevasi št. 2, občina Devin na Primorskem, ki je služil pri pionirskem oddelku 97. pešpolka, a se je zadnjič objavil 7. junija 1915, naj to blagovoli sporočiti njegovemu očetu na naslov: Franc Legiša, mizar v Polzeli pri Celju, Breg št. 113.

V trgovsko - obrtni zbornici na Reki je stavil zbornični svetnik Dusič vprašanje glede vojne takse na tarife ogrsko - hrvatske paroplovne družbe in predlagal intervencijo zbornice.

Dnevne vesti.

— Scotus Viator proti Sir Greyu. Znani angleški publicist Seton - Watson, ki je pod imenom Scotus Viator priobčil več obširnih del o avstrijskih in balkanskih razmerah, je sedaj v časopisu »The English Review« priobčil članek proti angleškemu ministru zunanjih del Siru Edvardu Greyu. Glasom dunajske »Politische Korrespondenz«, piše Seton - Watson: »Ta minister ni držal svoje izrečne obljube, da brez parlamenta ne sklene nobene pogodbe. Sklenil je 27. aprila 1915 pogodbo z Italijo in jo podpisal, ne da bi bil to parlamentu povedal. Ta pogodba je posebna nesreča, ker obeta Italiji razen južne Tirolske, Gorjsko in Trst, linijo Julijskih alp skoro do Reke, vso Istro z otoki, dalmatinsko ozemlje in otoke do točke med Dravo in Splitom ter končno otoke Vis, Lošinj in Korčulo, torej ozemlje, kjer prebiva 700.000 Slovanov. Storišči to obljubo Italiji, ki ima do Dalmacije toliko pravice, kakor Nemčija do Belgije, je Grey izpodbil angleškemu programu in sam sebi vzel moralno pravico, ugovarjati, da bi Nemčija zavajevala Belgijo. Res, da ni sam kriv, nego so skrivni Delcassé, Izvolski in Sazonov. V balkanski politiki se je vedel Grey kakor otrok, ki pri igri sega po napačnih kamnih. Nikdar ni poznal vitalnega pomena Balkana za angleško politiko in za evropsko vojno. Prepuščalo se je Balkan Rusiji, kar je bilo sprično ne fatalističnega značaja in izredno ozkega obzorja celo v slovenskih zadevah naravnost usodopolno.«

— Odlikovanje nadvojvode Josipa. Cesar je ukazal, izreči Najvišje pohvalno priznanje generalu kavalerije nadvojvodi Josipu za odlično uspešno vodstvo enega zbora pred sovražnikom.

— Odlikovanja. Viteški križec Leopoldovega reda za vojno dekoracijo je dobil zapovednik domobranske brigade, polkov. Ivan Wurja (Burja). — Viteški križec Franc - Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil major-avditor 58. divizije dr. Matevž Var-gazon. — Voj. zasluž. križec 3. r. za vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 152. črnovojniškega bataljona Karel Mlekuž. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je bilo izrečeno nadporočniku 152. črnovojniškega bataljona Francu Novljanu in nadporočniku 4. bos.-herc. pešpolka Miroslavu Senekoviču. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetnje so dobili: narednik 4. domobranskega pešpolka Friderik Mahač ter korporala Ludvik Kamnikar in Franc Oblak in infanterista Alojzij Klančar in Franc Podboj, vsi pri 27. domobranskem pešpolku. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda sta dobila: poddesetnik Orazd Mozetič ter infanterist Josip Princ, oba 17. pešpolka.

— V prid družinice Rdečega križa v Št. Petru na Krasi je daro-

vala na mesto venca na grob pokojnega g. Alojza Domicelja star. iz Zagorja na Pivki gospa Amalija Kocmur 10 K, g. Matija Dolničar na mesto venca na grob pokojnega g. c. kr. nadporočnika Franca Golija 10 K. — V enaki namen je nabral g. Fran Sever med tukajšnjimi gostilničarji na mesto venca na grob pokojne ge. Agneze Paulič 56 K — katere so darovali sledeči: ga. Kocmur Amalija 10 K, gg. Dolničar Matija 10 K, Zafred Matija 2 K, Sever Fran 10 K, ga. Spilar Leopoldina 3 krone, ga. Cvetnić Emilija 3 K, gg. Cvetnić Ivan 10 K, Gržina Vladimir 6 K, Doles Ivan 1 K, Sterle Gašper, Trnje 1 K.

— Darilo. Prednica Lichten-thurnovega dekliskega sirotišča v Ljubljani, sestra Erzlija Hafner, je namesto odklonjenega honorarja za srečno izvršeno operacijo vsled želje gospoda primarija prof. dr. pl. Valente, darovala vojnemu preskrbovalnemu uradu za vdove in sirote padlih junakov vsoto 50 kron in je isto izročila njeni ekscelenci baronici Karli Schwarz.

— Cigarete in tobak. Tobačna uprava razglša, da je za mesec marec dala na prodajo 534 milijonov cigaret — torej za 64 milijonov več, kakor povprečno v mesecu marcu l. 1913, in 1914. — ter 403.000 kilogramov cigaretnega tobaka, torej za 58.000 kilogramov več, kakor v predidnih letih. Vzlic temu mora imeti človek že res pravo srečo, da vlovi nekaj cigaret ali pakelček tobaka. Tobačna uprava piše, da je v mestih zato stiska, ker pošiljajo ljudje cigarete in tobak vojakom na bojišče. Kje pa dobe ljudje tobak in cigarete, da jih morejo pošiljati vojakom? Pribijamo končno še dejstvo, da dobivajo trafikantje sedaj veliko manj tobaka in cigaret, kakor so jih dobivali prej in ne znamo si raztolmačiti nasprotja med dejstvom, da dobivajo trafikantje veliko manj blaga, kakor prej, z zagotovilo tobačne rezije, da je sedaj spravila v prodajo veliko več tobaka in cigaret, kakor v prejšnjih časih.

— Družba sv. Cirila in Metoda je prejela od m. C. M. podružnice v Idriji 15 K; od tega zneska je bilo 11 kron nabranih na poslovnem večeru brata Alojzija Kobala, ki je odšel nazaj k vojakom v velesposlovani hiši brata Srečka Kogea, mestnega oficijala v Idriji. — C. M. podružnica v Beljaku je nakazala družbi 27 K, katere so zbrali tamošnji rodoljubi mesto venca poštarju gosp. Francu Papežu, ki je umrl v rojstnem kraju na Vrskem pri Celju. — C. M. družbi je nakazal gosp. dr. M. Schmirmaul v Rajhenburgu 65 K, katere pošilja kot prvi obrok za kamen prijatelj družbe z bojnega polja. — Gospod nadporočnik, vojna pošta 88 je poslal znesek 200 K, ki so ga darovali slovenski častniki prepotrebni šolski družbi. — Darovalcem najsrčnejšo zahvalo!

— Proti brezimnim inseratom. Opazilo se je, da so v raznih perijodičnih listih večkrat inserati, v katerih se ponujajo in iščejo dnevne potrebnosti, ne da bi bilo znano ime tvrdke in stanovašiške inserata. — Ker ni izključeno, da se za takimi brezimnimi inserati skrivajo tendence navijanja cen, se bo proti njim tiskovno - policijsko postopalo.

Roparski umor? V bližini gradu Bogenšperga v občini Šmartno pri Litiji so našli posestnika Jakoba Repina mrtvega, glavo je imel polno zvezajovih ran. Repina je bil prejšnji dan na semnju v Rodohovi vasi. Ko se je vračal domov, je bil najbrže napaden in ubit. Včeraj se je vršil na licu mesta komisijonalni ogled. Preiskava je uvedena.

Umrl je danes v Lescach v visoki starosti 91 let hišni posestnik in zidarSKI mojster Josip Pernuš, eden zadnjih Radeckijevih veteranov. Bil je do zadnjega vedno čil in kaj rad je pripovedoval, kako so pod očedom Radeckijem militali »Polentarje«. Večkrat je izrazil željo, da bi dočkal še konec sedanje vojne, posebnost bi bil še rad slišal, kako naši zopet marširajo v »Majlont«, kakor on svoje dni. Bil je čvrst gorenski original in naroden mož. Naj v miru počiva!

Posojilnica v Mariboru. Začetkom vojne je vladala ponekod bojazan, naši denarni zavodi bi mogli trpeti na vojnih dogodkih. Eden najlepših dokazov o nasprotnem je ravno naša Posojilnica. V svojem letnem izkazu (in pregledu za dobo od leta 1882 do) poslovnega leta 1915. poroča Posojilnica, da je imela: 2776 družtvenikov (l. 1914. 3019), 127.440 K deležev (l. 1914. 3019), denarja v vlogah 3.815.440 K 56 v (l. 1914. 3.344.803 K 15 v). Na posojilih 2.992.099 K 12 v (l. 1914. 3.298.423 K 12 v). Čistega dobička 26.840 K 49 v (l. 1914. 25.225 K 04 v), splošnega re-

zervnega zaklada 363.307 K 16 v (l. 1914. 355.927 K 88 v) in posebne-ga rezervnega zaklada 25.015 K 20 v (l. 1914. 15.328 K 20 v). Rast lastnega kapitala pa tudi kaže, da narodne zavesti vojna ni mogla zatreči, marveč, da jo je nasprotno močno dvignila, kar najlepše dokazuje rast vlog, ki so v enem letu poskočile skoro za pol milijona kron. Želim, da bi ostalo pri tem tudi v bodoče!

Maribor. Nравnost je bila že od nekdaj v našem mestu precej elastičen pojem. Sedaj so morale tukajšnje oblasti poseči po istih sredstvih, kakor v Gradcu, da to omeje. Policijsko - nadzorstvena oblast je poslegla po prav radikalnih sredstvih. Izšla je prepoved, glasom koje ne sme biti po 9. uri nobena ženska več brez res nujnega opravila bodisi na cesti, bodisi v javnih lokalih. Za bivanje na cesti po 9. uri se treba v slučaju zahteve izpričati, da se je imelo res nujno pot. Če tako izpričanje ni takoj pri rokah, mora iti nadzorstveni organ — redar — z dotičnico na dom, da se prepriča o nujnosti, ali pa se jo odvede na stražnico, da se tamkaj pokliče koga, ki more to potrditi. Dekleta po deveti uri sploh ne smejo na cesto brez zanesljivega spremstva. Žene, koje se najde v spremstvu moških v noči v kakšnem lokalni brez močevega spremstva, se naznanijo. Tudi dotični moški, v čigar spremstvu se najde žensko, mora o sebi dati vse zahtevane podatke. Policija ima tudi pri belem dnevu pravico, sumljive ženske, bodisi žene ali pa dekleta, prisiliti, da se izkažejo. V vsakem inkorektnem slučaju bode policija postopala kar le možno strogo. V zadnjih dnevih so se ponovno vršile inspekcije po nočnih lokalih. Našlo se je neverjetno število žensk, katere so bile brez izkazov. Njim nasproti se je takoj postopalo na strogo način.

Maribor. (Pomanjkanje k a d i v a.) Doslej pri nas nismo preveč občutili pomanjkanja kadija, sedaj pa nam grozi ista, kakor Ljubljani in drugim mestom. Svalčice so čisto pošle in svaljčni tobak dobodo večinoma stalni odjemalci tobakaren, dokler bode to možno. Ravno ista je s smodkami. Po nekodih jih še dobiš, a že za drugo polovico tekočega meseca, po izjavah tobakarnarjev, ne bode niti smodk več dobiti. Koliko časa bode to trajalo, se ne ve.

Maribor. Kakor zveemo, je došlo od vojne ministristva dovoljenje, da se sme dati novo vpoklicanim črnovojnikom dovoljenje za dopust v časovni izmeri treh do petih tednov, nikakor pa ne preko 31. maja. Za dosego dopusta ni treba nikakih posebnih formalnosti in zadošča, če se zanj prosi pri raportu. Ti dopusti so dostopni za vse poljedelce itd., oziroma za vse one sedaj vpoklicane, ki imajo opravljati poljska ali druga dela.

Maribor. (Pomanjkanje sladkorja.) Komaj se je izvedelo, da bodo vpeljene karte - izkaznice za sladkor, že je pri nas sladkor popolnoma »zmanikal«. Slednje seveda ni res, pač pa trgovci sladkorja nečesto več prodajati, ker vedo, da mu bodo cene izdatno poskočile, vsak pa želi imeti na razpolago čim večjo zalogo starega, cenega sladkorja, da mu bode možno, prodajati ga potem s tem večjim dobičkom. Upamo, da poseže še pred 15. t. g. v to delo navijanja cen oblast.

Pri Marenbregu na Štajerskem so našli mrtvega nekega interniranega italijanskega državljana. Po poskodbah na vratu, na obrazu in na očesu se sodi, da se je zgodil zločin. Koze na Štajerskem. V Gradcu so oboleli na kozah 2 ženski in 1 voljak. V Mariboru neki železničar. — V Grižah pri Celju so dne 5. t. m. na novo obolele 4 osebe v že okuženih hišah, 2 pa ste umrli.

Danes, v petek, dne 10. marca, priredi tukajšnji kino »Ideal« izvanredno velikanski Nordisk - večer. Predvajali se bodo sledeči izborni filmi: 1. Mornariška pripravica. Naravna slika. 2. Preveč je preveč. Nardiška burka. 3. Prokietstvo dijamantov. Drama iz divjega zapada v treh dejanjih z Olaf Fönssom in Elso Fröhlich v glavnih vlogah. 4. Usodna zamena. Humorja polna ameriška burka. — Mladini ni primerno.

»Kino Ideal«. Spored za tri dni in sicer, za jutri soboto 11., nedeljo 12., ponedeljek 13. t. m. 1. Avstr.-ogr. tedensko vojno poročilo. Aktualni posnetki. 2. Otroci s Finkenroda. Mična in zanimiva drama, ki bo dosegla pri p. n. občinstvu gotov uspeh, osobito ko nastopajo otroci, Oto, Elsa, Greta in Hanni Reinwald kot ljubki igralci. 3. dejanja. Nordisk - film. Dansko. 3. Mušketir Katzmarek. Salve smeja! Vojaška burka v 3 dejanjih z A. Rickom. — Učinkovita burka v polnem domenu

besede, ki ima svojo vrstnico edino le v sijajnem Henny - Porten filmu. Le nikar se poročiti. Tak je film. Mušketir Katzmarek. — Prosto. — Torek 14. četrtek 16. t. m. Največja učinkovitost sezije!??? v »Kino Ideal«.

Razne stvari.

* Dvoboj Rakovszky - Sandor. Poročali smo o ostru polemiki, ki se je vnela v ogrskem državnem zboru med poslancema Stefanom Rakovszkim in Pavlom Sandorjem. Vsled te polemike je Sandor pozval Rakovszkega na dvoboj. Ker spada Rakovszky sedaj k armadi, se je v tej stvari začelo vojaško postopanje.

* Obsojen vojaški liferant. Tovarnarja Edmunda Becka na Dunaju je vojaško sodišče obsodilo na pol drugo leto ječe in sicer zaradi hudodelstva goljufije. Beck je dajal armadi odeje. Moral bi bil dajati odeje iz volne, pa je dajal odeje, pri katerih je volni primešal 50 odstotkov drugega malovrednega blaga.

* Novo prorokovanje o vojnih dogodkih. Na Dunaju je vstal prorok Zanovsky, ki je bral v zvezdah to-le: 1. Vojska se bo končala, oziroma mir se bo sklenil dne 17. avgusta 1916. Leta 1917. se bo sklenila nova trozveza. Zmagali bodo trije cesarji in trije kralji. Dve kraljestvi bodo nastali nanovo, nasprotno bo en narod izginil. Evropa se bo razdelila v dva tabora. Mir bo trajal 170. let. 2. Vojni dnevi, na katerih se bodo dogodili veliki odločilni vojni dogodki, so: 12. marec, 26. marec, 7. april, 5. maj, 16. maj, 2. junij, 27. junij, 4. julij, 10. julij (strašanska katastrofa na morju), 17. avgust bo prinesel mir. To je uspeh sedemmesečnega, najvestnejšega zvezdoznanskega preiskovanja. Vsak naj podatke natančno zasleduje. Kdor pa jim ne verjame, naj sam pogleda v zvezde.

* Vojni čas je najboljši čas za kupčijo lahko rečejo gotova velika podjetja in da je res tako, pričajo njihovi računski zaključki. »Alpine Montangesellschaft« je imela 1914. leta 88 milijonov kron dobička, 1915. leta pa 19.385.385 K. Dočim so dobili delničarji l. 1914. le 22 K dividende, dobe za l. 1915. že 42 K. V tem ogromnem dobičku se zrcali, koliko je neslo zvišanje cen železa. Upravni odbor te družbe seveda tudi nase ni pozabil. 1.580.000 K je dobil na samih tanijemah, dokaj več, kakor znaša vse plačilo družbe za zavarovanje delavcev. V l. 1916. bo dobiček še večji, saj je generalni ravnatelj sam razglasil, da ima družba ogromno mnogo naročil in dobiva vedno nova. — »Österreichische Berg und Hüttengesellschaft« je l. 1914. plačala 12¹/₂ odstotno dividendo, za lanskó leto pa 18 odstotno. Za vsako delnico se bo torej dobilo za l. 1915. kar 20 kron več, kakor l. 1914. Pri tem je še uvaževati, da znašajo odpisi 88 milijona kron. Pri družbi je bilo zaposlenih 14.500 delavcev, ki so vsega skupaj dobili 16 milijonov kron na plačah, dva tucata akcionarjev pa potegne dobrih osem milijonov.

* Nesrečni konec ogrskega aristokrata. Pred par dnevi se je ustrelil v Budimpešti ogrski poslanec baron Stojanovits. Grozeča mu beraška palica ga je poglala v smrt. Baron Stojanovits je podedoval po svojem očetu bogata posestva in je imel še bolj bogate sorodnike. Zlasti je veljal splošno za dediča svoje tete grofice van der Osten, ki je bila mnogokratna milijonarka. Veseli baron je razspal denar kar se je dalo in zlasti, ko ga je bogata teta obvestila, da ga je res imenovala za univerzalnega dediča svojih milijonov. Grofica van der Osten pa je bila čudna žena. Kot pogoj, pod katerim je imenovala nečaka za svojega dediča, mu je naročila, da ji mora sezidati na svojem posestvu Lacunás krasen mavzolej iz čistega mramorja, po njenih načrtih in dokler je sama še živa, in sicer na lastne ne na njene stroške. Baron Stojanovits je njeni zahtevi ustregel in sezidal iz karar. mramorja mavzolej, ki je stal okrog 250.000 K! Toda s to gradnjo si je nakopal toliko dolgov, da so ga začeli upniki z vseh strani pritiskati. Baron Stojanovits se je zato obrnil na svojo bogato teto ter jo prosil za pomoč. Teta mu je prošnjo odklonila. Pri razgovoru pa se je tudi tako razburila, da je vzele usodopolni testament ter ga vpricho svojega dediča raztrgala. Baron je upal, da bo teto potolažil, toda drugi dan je grofica nenadoma umrla in ogromno premoženje je prešlo v druge roke. S tem je bil baron Stojanovits pokopan. Upniki so mu prodali posestvo za posestvom in pred par dnevi je prišel tudi zadnji njegov grad na boben. Dan pred dražbo se je baron Stojanovits ustrelil. Zapustil je ženo in 5 otrok.

*** Baloni v vojni.** Baloni so postali v sedanji vojni neprecenljivo orožje in pomožno sredstvo. Vsi baloni sestojijo iz ovojja iz svile in iz ladjice. Vodljivi in privezani baloni imajo podolgovato obliko. V balonu samem se nahaja vodik ali pa svetilni plin. Privezani baloni navadno ne spuščajo zelo visoko. Žice, na katerih je balon pritrjen bi postale pri veliki dolžini pretežke, balon sam pa ne sme imeti preveč vzgona, da se ne utrga. Če bi se pa to vendar dogodilo, spusti opazovalec plin iz ovojja, balon izgubi na nosilnosti in počasi pada proti tlem. Vodljivi baloni so dveh vrst, mehki in trdi. Mehki baloni so manjše oblike, do 50 m dolgi in zamorejo nositi do 1000 kg. Razločujejo se od Zeppelinov v tem, da nimajo ogrodja. Ladjica je pritrjena na mreži, ki visi čez ves balon. V ladjici se nahaja do 50 HP močen motor na bencin. Motor goni samo 1 vijak. Mehki baloni so pripravljeni za opazovanje. Uporabljajo jih v vojaške svrhe francoska armada. Kot najbolj sposobni so se v sedanji vojni izkazali Zeppelinovci. Ti baloni so trdega sistema. Velikansko ogrodje ima v poprečnem prerezu obliko 16 ali 24terokotnika. Preoblečeno je s surovo japonsko svilo. Znotraj je razdeljeno v 17 oddelkov, v katerih se nahaja plin. Prvi model je bil napravljen l. 1898. Dolg je bil 128 m in imel 12 m v premeru. Napolnjen je bil s 11.300^g vodika. Prvi poizkus je bil šele 1900 l., pa se ni obnesel. S. Z. II. je grof zaslovel po svetu. Nemci so bili tako navdušeni zanj, da so nabrali približno nad 6 milj. mark za zgradbo Zeppelinov. Vojaška oblast je odkupila od njega sistem in jih tudi sama sedaj izdeluje. Zeppelini, ki služijo v vojne svrhe, so nekoliko predrugačeni. Splošno je Zeppelinovec tak: Veliki balon je razdeljen v več manjših, ločenih balonov, ki so z vodikom napolnjeni. To pa raditega, da ne uide ves plin, če bi se ovoj kje raztrgal ali pa bi ga zadela krogla. Pod balonom se nahajati 2 ladjici; ti sta med sabo zvezani s hodnikom. V prednji se nahaja do 300 HP bencin - motor, ki goni dva vijaka. Ta dva sta pritrjena na ogrodju ob straneh balona. V prvi se nahaja tudi pilot, mehanik in bencin. V zadnji ladjici se nahajajo bombe, opazovalci, brezžični brzojav, brzostrelni top, strojne puške in cev za spuščanje zračnih torpedov. Vojni baloni napadajo sovražne kraje, vodijo ogenj artilerije, pozvodejujejo o sovražnih transportih za fronto itd. Naloga balonov v vojski je zelo obširna. Najbolj se mora aeronaut zaneseti na motor, najvažnejši del zrakoplova je dober, izkušen pilot. Ta mora biti hladnokrvn, kajti kljub vsej varnosti, ki jo zrakoplovi nudijo, je vendar njih življenje vsak trenutek v nevarnosti. Saj je njih rek: »Navigare et res gerere necesse est, vivere non necesse!« — A. D.

Darila.

XXIV. zaznamek prispevkov, ki so jih vpsolali c. kr. deželni predsedniki naslednji darovalci:

A. V prid društva »Rdeči križ«: Gospa Evgenija Raspi, mesto venca za umrlega gospoda vladnega svetnika v p. Bodumira Friedricha 20 K; gosp. Albert Samassa, istotako, 20 kron; c. kr. policijsko ravnanstvo, prepustitev najdenine c. in kr. narednika gosp. Hansa Schaffera, 8 K; gdč. Bergant iz Kamnika, 10 K; gdč. Melanija Luckmann 50 K; knezoškofski ordinarijat, zbirka župnih uradov glasom zaznamka, 2864 K 29 v; Hilda in Evgen Eberhard in Ela Huss 10 K; Peter Gilly, c. kr. poštni oficijal v p., v Višnji gori, 5 K; po uredništvu »Slovenca« gosp. Ivan Cuznar v Kranjski gori, kot darilo iz Amerike 20 K; g. duhovni svetnik Mih. Sajc v Skarčini, 10 K; Ivan Ivancich 20 K; gosp. Ivan Knez v Ljubljani, 500 K; učiteljsko osebje c. kr. realke v Ljubljani 67 K 42 v; gosp. profesor teologije dr. Janežič 5 K; ga. Marija pl. Berman 300 K; gosp. Franc Sajovic v Medvodah po c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani 100 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, zbirka glasom skupnega za-

znamka VIII. 201 K 85 vln.; zbirki okrajnega glavarstva v Logatcu 171 K 04 vin. in 91 K 74 vin.; uspeh zbirke okrajnega glavarstva v Kamniku 151 K 60 vin.; c. kr. policijsko ravnanstvo, izkupiček za najdeno zlato brožo po nekem gosp. nadporočniku, 16 K 80 vin.; gosp. Andrej Šarabon v Ljubljani, prepustitev najdeninske odškodnine 100 K; gosp. dekan Fr. Schweiger v Leskovcu 100 K; okrajno glavarstvo v Črnomlju, XI. skupni zaznamek 101 K 63 v; okrajno glavarstvo v Kočevju, zbirka daril šolskih otrok 333 K 72 vin.; okrajno glavarstvo v Kranju, zbirka pri dobavi klav. živine 230 K 06 vin.; okrajno glavarstvo v Kranju, zbirka pri dobavi klavne živine 99 K 30 v; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka c. kr. živinozdravniškega asistenta Janko Višnjaka pri prevzemanju klavne živine na Brezovici, 219 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, darilo župnega urada v Bevkah, 8 K; gosp. Josip Zidar v Ljubljani, prepustitev najdenine, prejete od vojnega žitnega prometnega zavoda, 187 K 50 vin.; okrajno glavarstvo v Kranju, uspeh zbirke po državnem višjem živinozdravniku gosp. Koroscu pri dobavi klavnih prašičev dne 13. novembra 1915, 113 K; deželna blagajna v Ljubljani, darilo Ign. Cadeža v Srednji vasi pri Škofiji Loki, 4 K; katoliško izobraževalno društvo v Višnji gori, uspeh neke predstave, 100 K; po uredništvu »Laibacher Zeitung« gospa Marija Deu, mesto venca za umrlo gospo dvornega svetnika Viljemino Merk, 20 K; primarij dr. Šlamer, najemnina, 63 K 42 vin.; ravnatelj Anton Krisper, Radeče pri Zidanem mostu, 100 K; Znesek 6422 K 37 vin. Znesek prejšnjih zaznamkov 130.367 K 17 v. Skupaj 136.789 K 54 vin.

V prid rodbinam v vojno službo vpoklicanih: Obresti poštne hranilnice 771 K 59 vin.; od dunajskega bančnega društva glasom računkega izvlečka 2500 K; zbirka okrajnega glavarstva v Logatcu 171 K 05 vin.; zbirka okrajnega glavarstva v Logatcu 91 K 38 vin. Znesek 3534 K 38 vin.; zraven znesek prejšnjih seznamov 44.027 K 64 vin. Skupaj 47.562 K 02 vin.

V korist vojno - oskrbniškega zaklada: Obresti poštne hranilnice do 1. januarja 1916 263 K 87 vin.; ga. Melanija Luckmann 50 K; gosp. inženir O. J. Pukl, ravnatelj Kolinske tovarne, 20 K; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni, 21 K 62 vin.; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani, 47 K; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju, 19 K 68 vin.; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Kočevju, 23 K 26 vin.; deželne vlade v Ljubljani, 232 K 16 vin.; zbirka c. kr. okrajnega glavarstva v Logatcu, 300 K 64 vin.; zbirka c. kr. okrajnega glavarstva v Logatcu, 91 kron 73 vin.; 1% popusta plač uradnikov c. kr. policijskega ravnanstva v Ljubljani, 36 K; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Črnomlju, 20 K 03 vin.; 1% popusta plač uradnikov c. kr. okrajnega glavarstva v Litiji, 26 K 96 vin.; knjigarna Ign. pl. Kleinmayr & Bamberg, donesek klavirskega večera, Jul. Varga, ki se je vršil dne 9. februarja v Kasini, 127 K 10 vin.; okrajno glavarstvo v Logatcu 1%

popusta plač uradnikov, 14 K 10 vin.; gospod Josip Zidar v Ljubljani, prepustitev najdenine prejete od vojnega žitnega prometnega zavoda, 93 K 75 vin.; okrajno glavarstvo v Rudolfovem, 1% popusta plač uradnikov in učiteljskega osebja, 74 K 31 vin. Znesek 1476 K 4 vin.; zraven znesek prejšnjih seznamov 104.416 K 38 vin. Skupaj 105.892 K 87 vin.

Za vdove in sirote padlih vojakov na Kranjskem: Gosp. Karel Drašček, gostilničar v Ljubljani, zbirka omizja, 16 K; gospod Ivan Knez v Ljubljani, 500 K; po upravništvu »Slovenca«: Polonica Zabret v Št. Vidu pri Ljubljani 50 K, občinski urad na Vrhniki 25 K, kmetijska knjižnica v Ratečah 80 K, občinski urad v Spod. Logatcu 25 K, kupaj 180 K; davčni urad Brdo, zbirka Al. Sternmole 100 K. Znesek 796 K; zraven znesek prejšnjih seznamov 680 K. Skupaj 1476 K.

(Konec prihodnjic.)

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kostanjev les

kupuje proti gotovini, Vinko Vabič, žalec pri Celju.
Obvezne ponudbe s skrajno ceno za takoj in z navedbo postaje, kjer se blago naklada, naj se blagovoli takoj vpsolati.

Spretni šivilje

se sprejmejo takoj v trajno delo.

Kje, pove uprav. »Slovensk. Narod.« 848

Po ceni se prodaja takoj

avtomobil

Kje, pove uprav. »Slovensk. Narod.« 851

Priporočamo najnovejše

zemljevide

naslednjih bojišč:

Freytagovo:	za ceno po poš.
Zapadno Rusko	1-20 1-30
Avstr.-ogrsk. Primorja . . .	1-20 1-30
Romunsko	1-20 1-30
Avstrijsko - in Nemško - Ru- skih obmejnih pokrajin . .	1-20 1-30
Srbsko	1-50 1-60
Perzijsko in Afganistansko .	-60 -70
Dardanelsko	-80 -90
Egipta, Palestine in Arabije .	-80 -90

Splošno rusko bojišče . . 1-20 1-30

Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

Narodna knjigarna

V Ljubljani, Prešernova ulica št. 7

Danes H. Porten v KINO CENTRAL v dež. gledališču

Prvikrat v Ljubljani:

Častna beseda.

Drama s H. Porten v glavni vlogi.

Prvikrat v Ljubljani:

Usoda življenja.

Drama s H. Porten v glavni vlogi.

Samo jutri v soboto:

Girardi v filmu.

Slavni dunajski komik Girardi nastopi v svojih najboljših 50 vlogah. Film spremlja godba iz oper, katerih glavni junak je Girardi.

Zanesljiv 852

kočijaž 8 prašičev

(6-8 tednov starih) in 833

ki razume tudi poljska dela, — se sprejme — v graščino v bližini Kamnika. Natančnejša pojasnila se dobe tu, Frančevo nabrežje štov. 3.

Proda se

2 molzni kravi

na Poljanski c. 55, Ljubljana.

Največja in najlepša izbira

velikonočnih razglednic

kakor tudi umetniške in vse druge vrste razglednice, raznovrstni pisemski papir ter sploh vse v trgovino s papirjem spadajoče stvari, priporoča najceneje na debelo in drobno.

L. Pevalak

Ljubljana, Židovska ul. 4.

Plznska restavracija, Gradišče 2.

Usojam si slavnemu občinstvu kakor tudi cenjenim stalnim gostom in gospodom častnikom dati na znanje, da je ravnokar

došel cel vagon plznškega piva,

da sedaj lahko vsakomur z njim najboljše postrežem.

Obenem priporočam svoja najboljša vina: Dalmatince - Opollo per liter K 2.— n Gumpoldskirchner per liter K 2.—

Vino - in pivotoč tudi čez cesto.

Za izborna dunajska kuhinja je preskrbljeno tako pred, kakor po gledališču. Ob gledaliških dnevih, t. j. četrtkih, sobotah in nedeljah, odprto do polnoči.

Za številni poset se vljudo priporoča

J. Schmidt.

Ustanova za gojence c. in kr. mornar. akademije.

Za prihodnje šolsko leto (16. septembra 1916) ima občinski svet ljubljanski prikratk oddati Nadvojvode Franca Ferdinanda in vojvodinje Sofije Hohenberške ustanovo mestne občine ljubljanske za gojence c. in kr. mornariške akademije.

Ustanova ima eno mesto, katero je enako plačanemu mestu v akademiji, t. j. iznaša 1600 K prehranitvenega pavšala za vsako šolsko leto ter 950 K opremljenega prispevka, ki se izplača tedaj, ko dojde uživatelj po končanih akademskih študijah na izbranje. Ustanovo uživa, če povoljno napreduje, eni in isti gojenec od svojega vstopa do konca izobraževanja, t. j. 4, kvečjemu 5 let.

Pravico do tega ustanovnega mesta imajo:

- 1.) Sinovi ljubljanskih mestnih uradnikov, za njimi
- 2.) sinovi ljubljanskih meščanov, za temi pa
- 3.) prosilci, ki so sploh v Ljubljano pristojni.

Predpogoj za pravico do uživanja te ustanove je okoliščina, da odgovarja prosilec popolnoma po ojem, ki so obseženi v splošnem natečaju za sprejem v mornariško akademijo, izdanem po c. in kr. vojnem ministrstvu. mornariška sekcija. Ta natečaj je na mestni hiši javno nabit.

Popolni tiskani sprejemni pogoji za akademijo se dobe proti plačilu 40 v (se plača lahke tadi v znamkah) pri pisarniškem ravnanstvu vojnega ministrstva - mornariška sekcija, pri pristaniškem admiralatu v Pulju, pri pomorskem okrajnem poveljstvu v Trstu in pri poveljstvu mornariške akademije.

Prošnjo za ustanovo ima podpisati prosilec oče (varuh) in ji priložiti vse, kar zahteva natečaj in pričujoči razpis (dokazilo a. 1.), oz. 2.) ali 3.) Tako opremljeno prošnjo je potom najbližjega c. in kr. krajnega, oz. c. in kr. nadomestnega okrajnega poveljstva oddati do konca maja meseca 1916 na c. in kr. vojno ministrstvo, mornariška sekcija, na Dunaju.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 1. marca 1916.

Proti nalezenju

se moramo varovati tembolj, ker sedaj razne nalezljive bolezni na pr. škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, dobro desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti ob potrebi pri vsaki hiši. Najprijubljenejši razkužilo sedanosti je po preiskavah zavodov prof. Löfnerja, Liebreicha, Proskauerja, di Vestea, Pfeifferja, Vertuna, Pertika, Vasa itd. nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji v originalni steklenici (zeleno steklo) po K 1.— Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zatorej ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmi- vanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je fino, voljno in čisto toaletno milo, ki vsebuje Lysoform in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo, tudi pri otrocih in dojenčkih. Dela kožo mehko in voljno ter povzroča posebno vonjav duha. Zadostuje en poizkus in rabilci boste zato zanesljivi to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane K 1-60.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duha iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarih v vratu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grgranje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarec vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev in se dobi v vsaki lekarni in drogeriji. Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desintekcija« pošlje na željo gratis in franko kemik HUBMANN, referent Lysoform- werke Dunaj. XX., Petraschgasse 4.

Dr. Keleti & Murányi, Lysoform-tvornice, kem. tvornica v Ujpest.

Marija Tičar,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26.

Selenburgova ulica 1.

nasproti kazino.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

Prva specialna trgovina

:: umetniških, vojnih, po- ::
:: krajskih in drugih ::

razglednic

Priznana največja izbira na drobno in debelo.